Пролетарыі ўсіх краін, яднайцеся!

Комуністычная партыя (большэвікоў) Беларусі

Совецкая Беларусь

ОРГАН ЦК КП(б) БЕЛАРУСІ, СОЎНАРКОМА І ПРЭЗІДЫУМА ВЯРХОЎНАГА СОВЕТА БССР

№ 88 (7649) | Серада, 17 мая 1944 г. | Цана 20 к.

СЁННЯ Ў НУМАРЫ:

Мацней удары па варожых тылах!

Ні на мінуту не сціхае партызанская вайна ў варожым тылу. Гітлераўскія людаеды яшчэ топчуць многа нашай роднай беларускай зямлі, але няма ім тут супакою ні ўдзень, ні ўночы. Яны акружаны смяртэльнай нянавісцю народа. Партызанская вайна ідзе з нарастаючай сілай. Яна ахапіла велізарныя масы насельніцтва, вырасла ў грозную сілу. Барацьба адбываецца ўсюды: у гарадах і вёсках, у лясах і на варожых камунікацыях. Узначальвае і арганізоўвае партызанскую вайну комуністычная партыя большэвікоў Беларусі.

Толькі за два месяцы партызанскі атрад «Беларусь», які дзейнічае ў Мінскай вобласці, пусціў пад адкос 25 воінскіх эшалонаў праціўніка. Малады атрад баранавіцкіх партызан за апошні месяц пусціў пад адкос 14 варожых эшалонаў, у баях знішчана 360 і паранена 280 нямецкіх салдат і афіцэраў. Партызаны Брэсцкай вобласці за месяц пусцілі пад адкос 123 нямецкія эшалоны, узарвалі і спалілі 61 аўтамашыну, 6 шасейных мастоў, разбурылі 127 кіламетраў тэлефоннай сувязі. У баях знішчылі 829 гітлераўцаў. Група партызанскіх атрадаў Магілеўскай вобласці ў красавіку знішчыла ў адкрытых баях 125 гітлераўцаў, пусціла пад адкос 2 нямецкія эшалоны, захапіла багатыя трафеі.

Партызаны Беларусі наносяць сакрушальныя ўдары па варожаму тылу ва ўмовах бліскучых перамог Чырвонай Арміі на франтах. Гэтыя гістарычныя перамогі адзначаны ў першамайскім загадзе таварыша Сталіна. «У выніку паспяховага наступлення Чырвоная Армія выйшла на нашы дзяржаўныя граніцы на працягу больш 400 кіламетраў, вызваліўшы ад нямецка-фашысцкага іга больш 3/4 акупіраванай совецкай зямлі».

Чырвоная Армія вызваліла ад нямецка - фашысцкіх захопнікаў значную частку Беларусі. Тыдзень назад Масква салютавала нашым слаўным воінам, якія авалодалі горадам Севастопаль і поўнасцю вызвалілі Крым ад нямецкіх акупантаў.

Увесь совецкі народ ганарыцца гістарычнымі поспехамі Чырвонай Арміі. Але мы памятаем, што барацьба незакончана, яна працягваецца. У першамайскім загадзе таварыш Сталін адзначыў: «Справа заключаецца цяпер у тым, каб ачысціць ад фашысцкіх захопнікаў **усю** нашу зямлю і аднавіць дзяржаўныя граніцы Совецкага Саюза **па ўсёй лініі** ад Чорнага мора да Барэнцавага мора». Як указвае далей таварыш Сталін «нашы задачы не могуць абмяжоўвацца выгнаннем варожых войск за межы нашай Радзімы... Каб пазбавіць нашу краіну і саюзныя з намі краіны ад небяспекі заняволення, патрэбна праследваць параненага нямецкага звера па пятах і дабіць яго ў яго ўласнай бярлозе».

Такія гістарычныя задачы пастаўлены таварышам Сталіным. І кожны совецкі чалавек упэўнен, што хутка вораг адчуе на сваёй паганай скуры сілу новых сакрушальных удараў Чырвонай Арміі. Дапамагчы Чырвонай Арміі дабіць параненага фашысцкага звера— што можа быць важней, благародней гэтай задачы! Іменна на гэта павінны быць накіраваны ўсе намаганні, увесь баявы вопыт нашых партызан.

Яшчэ шырэй распальваць полымя партызанскай барацьбы, з дня ў дзень узмацняць удары па варожых тылах, па камунікацыях і базах праціўніка, усімі сіламі дапамагаць наступаючай Чырвонай Арміі, перашкаджаць немцам падкідваць рэзервы да фронта, зрываць зладзейскія намеры фашыстаў па знішчэнню насялёных пунктаў—кроўная задача кожнага партызанскага атрада.

З першага дня акупацыі працягваецца крывавая расправа гітлераўскіх катаў з мірным насельніцтвам Беларусі. Крывавыя злачынствы гітлераўцаў яшчэ больш узмацніліся цяпер. Адступаючы пад ударамі Чырвонай Арміі, нямецка-фашысцкае звяр'ё імкнецца фізічна знішчыць усіх совецкіх людзей. Нядаўна ўвесь свет даведаўся аб новых страшэнных злачынствах гітлераўскіх забойцаў на беларускай зямлі—ля мястэчка Азарычы, дзе фашысты стварылі для дзесяткаў тысяч беларусаў лагер смерці. Гітлераўцы імкнуліся знішчыць совецкіх людзей шляхам наўмыснага распаўсюджвання і заражэння іх сыпным тыфам.

Сарваць злачынныя намеры ворага, вырваць з яго крывавых кіпцюроў совецкіх людзей, ратаваць іх ад смерці—самая баявая і актуальная задача народных мсціўцаў і партыйных арганізацый, якія ўзначальваюць партызанскую вайну ў варожым тылу.

Партызаны і партызанкі! Бязлітасна знішчайце фашысцкіх людаедаў! Помсціце гітлераўскім нягоднікам за кроў нашых людзей! Мацней удары па варожых тылах! Усе сілы на дапамогу Чырвонай Арміі!

Ад Совецкага Інформбюро

АПЕРАТЫЎНАЯ ЗВОДКА ЗА 16 МАЯ

На працягу 16 мая на франтах істотных змен не адбылося.

За 15 мая ў паветраных баях і агнём зянітнай артылерыі збіта 19 самалётаў праціўніка.

* * *

Налёт нашай авіяцыі на чыгуначны вузел Полацк

У ноч на 16 мая наша авіяцыя зрабіла налёт на чыгуначны вузел Полацк. Бамбардыроўцы былі падвергнуты ваенныя склады і эшалоны праціўніка, якія знаходзіліся на шляхах чыгуначнага вузла. У выніку бамбардыроўкі ўзніклі шматлікія пажары. Сярод пажараў адбылося 7 выбухаў, у тым ліку адзін выбух вялікай сілы.

Усе нашы самалёты вярнуліся на свае аэрадромы.

Поспехі комсамольска-маладзёжнай франтавой змены

Створаная на Беларускай чыгунцы комсамольска-маладзёжная франтавая змена, якой кіруе комсамолец Васіль Малашонак, дабіваецца з кожным днём новых поспехаў у сваёй рабоце. Па выніках работы за красавік змена тав. Малашонак атрымала першынство ў спаборніцтве комсамольска-маладзёжных брыгад, і ёй уручаны пераходны Чырвоны Сцяг ЦК ЛКСМБ і Ўпраўлення Беларускай чыгункі.

У першай дэкадзе мая змена тав. Малашонак, натхнёная загадам таварыша Сталіна, дабілася яшчэ лепшых поспехаў у сваёй рабоце. Значна перавыкананы дэкадны план пагрузкі і выгрузкі, паскорана прасоўванне паяздоў, паніжаны прастой вагонаў. Змена не дапусціла ніводнага выпадку браку. (БЕЛТА).

На 10 дзён раней тэрміну

МОЗЫР, 16 мая. (БЕЛТА). Калектыў лесазавода «Пролетарый» паспяхова выконвае свае абавязацельствы, узятыя ў адказ на першамайскі загад таварыша Сталіна. Добрых вытворчых паказальнікаў дабіліся рабочыя, занятыя на аднаўленні прадпрыемства. Яны на 10 дзён раней вызначанага па плану тэрміну падрыхтавалі памяшканне пад машыннае аддзяленне і майстэрню. Якасць рамонтных работ выдатная.

Зараз калектыў заканчвае падрыхтоўку да прыёму абсталявання, якое прыбывае з Днепрапятроўска. Сярод абсталявання—часткі сілавога лакамабіля, лесапільныя рамы, такарныя і свярлільныя варштаты.

Вялікая ўвага ўдзяляецца на заводзе падрыхтоўцы кадраў.

Вядуцца вялікія работы да адкрыцця школы ФЗА, якая падрыхтуе 500 рабочых масавай кваліфікацыі.

ПРАЦОЎНЫЯ МАРДОВІІ ДАПАМАГАЮЦЬ ГОМЕЛЮ

Пад трывожныя гудкі сірэн і бесперапынныя бамбёжкі спешна эвакуіраваліся з Гомеля на ўсход у цяжкія жнівеньскія дні 1941 года фабрыкі і заводы, склады, установы, а з імі рабочыя, служачыя з сем'ямі і сем'і франтавікоў.

Многіх з іх у тыя суровыя дні гасцінна прыюцілі працоўныя Мардоўскай рэспублікі. Нялёгкая задача ўстала тады перад імі. Трэба было забяспечыць харчаваннем і жыллём дзесяткі тысяч людзей, устроіць іх на працу, многім аказаць медыцынскую дапамогу, апрануць і абуць, арганізаваць дзіцячыя дамы для абяздоленых сірот, ахапіць дзяцей школай. Нягледзячы на вялікія цяжкасці, гэта задача была вырашана.

Эвакуіраваныя з Гомельшчыны і іншых абласцей БССР дружна, па-стаханаўску дапамагаюць працоўным Мардовіі выконваць свой абавязак перад Радзімай. Хто не ведае тут стаханаўку-трохсотніцу Саранскага кансервавага камбіната—беларуску Анастасію Мароз? Хто не ведае стаханаўку гэтага-ж прадпрыемства тав. Янушэўскую, узнагароджаную Прэзідыумам Вярхоўнага Совета Мардоўскай АССР ганаровай граматай?

Не адстаюць і падлеткі, эвакуіраваныя з Беларусі. Вучань саранскага рамясловага вучылішча № 2 тав. Барабанцаў выконвае норму на 440 процантаў. Ён вылучаны зараз памочнікам майстра. Вучаніца комсамолка Вера Кісель выконвае норму на 300 процантаў.

— Мы ганарымся нашымі землякамі,—заявіла беларуска тав. Цітова ў сваім прывітальным слове на мітынгу, прысвечаным 25-годдзю БССР, які адбыўся ў горадзе Саранску.

Многа гора і бяды прынеслі фашысцкія разбойнікі Гомельшчыне. Попел і шчэбень на месцы былых камяніц і прыгожых калгасных будынкаў. Але брацкія рэспублікі дапамагаюць Беларусі. Працоўныя Совецкай Мардовіі працягнулі руку брацкай дапамогі Гомелю і Гомельшчыне. Падтрымліваючы ініцыятыву рабочых і калгаснікаў абком ВКП(б) і Соўнарком Мардоўскай АССР прынялі рашэнне аб узяцці шэфства над вызваленай Гомельшчынай. У Мардовіі разгарнулася вялікая работа па збору падарункаў для падшэфных. Рабочыя саранскага Н-скага завода, кансервавага камбіната, махорачнай фабрыкі рыхтуюць па вагону падарункаў. Тут варштаты, інструменты, пасуда, мэбля. Рабочыя рузаеўскага чыгуначнага вузла ў нерабочы час вырабілі для гомельскіх чыгуначнікаў многа слясарна-кавальскага і сталярнага абсталявання, абсталявання для стрэлачна-шляхавай і станцыйнай гаспадаркі. Члены прамысловых і сельскагаспадарчых арцелей Мардовіі рыхтуюць адзенне, абутак, мэблю, збрую, насенне і птушку.

Школы, медыцынскія ўстановы —рыхтуюць літаратуру, медыкаменты, абсталяванне. Не адстаюць і хатнія гаспадыні. Яны збіраюць літаратуру, інструменты, пасуду і іншыя рэчы хатняга ўжытку.

— Няхай і мой падарунак пападзе да беларускага дзіцяці, якога фашысты пазбавілі бацькоў,— заявіла жонка франтавіка калгасніца вёскі Якаўшчына Матрона Міхайлаўна Лагунова, здаўшы любоўна зробленыя ёю шарсцяныя наскі.

Вялікую арганізацыйна - масавую работу па шэфству разгарнуў Мардоўскі абком МОПР'а. Ён сабраў падарункаў на суму звыш 100 тысяч рублёў.

Днямі ў Гомель накіроўваецца першы эшалон з падарункамі.

Л. КУЖАЛЕЎ.

ПАЛЕПШЫЦЬ РАБОТУ ТРАКТАРНАГА ПАРКУ!

Змяніць практыку кіраўніцтва машына-трактарнымі станцыямі

МОЗЫР, 16 мая. **(Па тэлефону, ад нашага кар.).** Марудна праводзяць сяўбу калгасы Нараўлянскага раёна. Яны не толькі не нарашчваюць тэмпаў, а паступова паніжаюць іх. Многія калгасы ўпускаюць лепшыя агратэхнічныя тэрміны сяўбы, а значыць і зніжаюць ураджай гэтага года.

Значная доля віны ў гэтым кладзецца па Нараўлянскую машына-трактарную станцыю, якая па плану павінна была ўзняць 933 гектары веснавога ворыва. Выканаць гэты план МТС мела ўсе магчымасці, але яе дырэктар тав. Баравік не сур'ёзна аднёсся да справы завозкі трактараў. У выніку толькі 4 трактары працуюць у полі, а 7 трактараў яшчэ стаяць на чыгуначнай станцыі. Але і 4 трактары працуюць з вялікімі перабоямі і за ўвесь час сяўбы ўзаралі толькі 40 гектараў.

Сярод работнікаў МТС адсутнічае працоўная дысцыпліна. Тут ёсць 77 трактарыстаў, 5 механікаў. Чым-жа займаюцца гэтыя людзі? Адны выплаўляюць лыжкі, другія робяць кружкі, а трэція—адпачываюць. Старшы механік Трэйс неаднаразова груба парушаў працоўную дысцыпліну. За ўвесь час сяўбы ні адзін механік не быў у полі каля трактараў, якія з-за дрэннага тэхнічнага догляду часта выходзяць са строю. Дырэктар МТС усе гэтыя абураючыя беспарадкі лічыць нармальным з'явішчам.

Такое становішча наглядаецца і ў Камарынскай МТС. Тут 16 трактараў і 2 сеялкі стаяць яшчэ на сядзібе МТС, а 6 трактараў—на станцыі Хойнікі. Гэтая машына-трактарная станцыя не ўзарала ні аднаго гектара з планавых 1.800. Прычына — недастаўлены гаручае і змазачныя матэрыялы. Дырэктар МТС тав. Бельчанка, старшы механік Канапучэнка спакойна адседжваюцца ў канторы і чакаюць невядома чаго.

У машына-трактарных станцыях вобласці маюць месца частыя выпадкі аварый трактараў і ў большасці з-за дрэннага тэхнічнага догляду. Амаль кожны дзень па вобласці стаіць 33—35 трактараў.

На калгасных палях Палесся больш-менш здавальняюча працуюць толькі 5 машына-трактарных станцый. Трактары астатніх МТС працуюць зусім дрэнна. Часта рамантуюцца, выйдуць у поле і... зноў прастойваюць.

Абласны зямельны аддзел не кіруе машына-трактарнымі станцыямі. Работнікі яго падмяняюць жывое кіраўніцтва патокам разнастайных тэлеграм і распараджэнняў. Яны не ведаюць патрэб МТС і не цікавяцца імі.

— Як працуюць МТС?—запыталі нядаўна ў загадчыка аблза тав. Яндульскага.

— Не маю зводак, гэтым займаецца мой намеснік тав. Кліменка,—наследваў адказ.

Аказалася, што і тав. Кліменка не мае зводак. Ён не можа нават успомніць ні аднаго прозвішча перадавога трактарыста.

Ніхто ў вобласці не займаецца справай паляпшэння работы МТС. Характэрны такі выпадак. Днямі тав. Яндульскі быў у Васілевіцкім раёне, але ён не палічыў нават патрэбным заехаць у МТС. А між тым варта было заглянуць. Тут з 15 трактараў выехалі ў поле толькі 7, але і яны рамантуюцца зараз у калгасах.

Аб такім парочным стылі кіраўніцтва аблза машына-трактарнымі станцыямі ведае Палескі абком КП(б)Б. Ён павінен зрабіць усё, каб МТС вобласці па-ваеннаму выконвалі свае баявыя задачы.

С. ШАРАМЕТ.

У адказ на заклік трактарыстаў Міхнеўскай МТС

ЦЕРАХОЎКА, 16 мая. (БЕЛТА). Трактарысты Церахоўскай МТС інвалід Айчыннай вайны Аляксей Барысавіч Лысы і яго напарнік Фёдар Нікалаевіч Марнюлеў, якія працуюць на трактары «АТЗ-НАЦІ», за апошнія 6 дзён узаралі ў калгасе «Чырвоны Кастрычнік» 106 гектараў, зэканоміўшы па 212 кілограмаў гаручага.

У асобные дні іх выпрацоўка дасягала 20 гектараў за змену, а ў сярэднім—17,6 гектара. Яны не дапускалі ніводнай мінуты прастою трактара па тэхнічных прычынах.

Уключаючыся ва Ўсесаюзнае соцыялістычнае спаборніцтва за ўзорнае выкарыстанне трактараў і сельгасмашын, пачатае па закліку Міхнеўскай МТС, Маскоўскай вобласці, трактарыст Лысы і яго напарнік далі слова дабіцца яшчэ лепшых вынікаў на вясення-палявых работах, а таксама ў перыяд іншых сельскагаспадарчых работ.

Закончылі сяўбу ранніх зернавых

СВЯЦІЛАВІЧЫ. (БЕЛТА). Калгасы раёна першымі ў Гомельскай вобласці завяршылі сяўбу ранніх яравых культур. У адказ на першамайскі загад таварыша Сталіна калгаснікі засяваюць звыш плана дзесяткі гектараў каласавых. Перадавы калгас «Гарадок», Хізаўскага сельсовета, які закончыў сяўбу яшчэ 3 мая, засеяў у фонд абароны шэсць гектараў. Усяго ў калгасах раёна засеяна звыш плана 110 га.

Пераможцамі ў спаборніцтве па правядзенню сяўбы ранніх яравых выйшлі калгасы «Чырвоны маяк», «Свабода», Земкаўскага сельсовета, «Пролетарый», «Запавет Ільіча», Жалезніцкага сельсовета, і сельгасарцель «Гарадок».

Перавыканалі план веснавых трактарных работ

ХОЙНІКІ. **(Па тэлеграфу, ад наш. кар.).** Абмеркаваўшы загад Вярхоўнага Галоўнакамандуючага Маршала Совецкага Саюза таварыша Сталіна, калектыў Рудакоўскай МТС стаў змагацца за датэрміновае выкананне плана веснавых трактарных работ.

Гэта абавязацельства калектыў выканаў з чэсцю. 15 мая трактарысты і трактарысткі Рудакоўскай МТС (дырэктар тав. Пянко) заваявалі перамогу—яны выканалі план веснавых трактарных работ на 101 процант. У пераводзе на мяккае ворыва ўзараны 1.151 гектар. Трактарысты з'эканомілі 21 цэнтнер гаручага.

Многія трактарысты дабіліся выдатных поспехаў. Нікалай Ярмоленка на сваім трактары ўзараў 180 гектараў, Пётр Гардзейчык—175, Андрэй Гардзейчык — 123 гектары. Зараз трактарысты з кожным днём павялічваюць прадукцыйнасць працы і дапамагаюць адстаючым таварышам.

Я. ПІНЧУК.

Па 1,25 гектара ў дзень

УВАРАВІЧЫ. **(Па тэлефону).** Разам з усходам сонца пачынаецца дружная работа калгаснікаў і калгасніц сельгасарцелі імені Леніна, Рудзянецкага сельсовета. Першымі, як правіла, выязджаюць на свае ўчасткі аратыя Владзімір Крупкін, Аляксей Ляўцоў і Мікола Архіпцаў. Яны спаборнічаюць паміж сабою і з кожным днём дабіваюцца новых вытворчых поспехаў.

З першых дзён палявых работ яны ўзорвалі па 0,70—0,75 гектара. Потым скарацілі час адпачынку, раней сталі выязджаць у поле, старанна падкармліваць коней дома. Гэта дало магчымасць аратым павысіць прадукцыйнасць працы. Владзімір Крупкін, Аляксей Ляўцоў і Мікола Архіпцаў сталі штодзённа ўзорваць па 1,25 гектара глебы.

Значна павысілі тэмпы ворыва і жанчыны-аратыя. Дар'я Пахомава, Аляксандра Кузіна, спаборнічаючы паміж сабой, даюць па паўтары нормы.

А. КАЦУБА,
рэдактар райгазеты.

У перадавой трактарнай брыгадзе

КРЫЧАЎ. **(Наш кар.).** Паміж трактарнымі брыгадамі Прапойскай МТС шырока разгарнулася соцыялістычнае спаборніцтва. Трактарысты і трактарысткі разам з калгаснікамі змагаюцца за высокі ваенны ўраджай. З кожным днём яны павышаюць прадукцыйнасць працы, якасць ворыва і баранавання.

Нядаўна ў МТС былі падведзены першыя вынікі соцыялістычнага спаборніцтва. Першынство заваявала трактарная брыгада тав. Баранок. Трактарысты гэтай брыгады толькі з 2 па 6 мая ўзаралі і забаранавалі 52 гектары глебы.

Лепшых паказальнікаў сярод трактарыстаў дабіўся Міхась Манчанка. Ён штодзённа выконвае нормы на 180—190 процантаў. Ён дапамагае маладым трактарыстам Лявону Башаркіну і Владзіміру Сяргеенку. Дзякуючы яго клопатам, малады трактарыст Лявон Башаркін стаў выконваць нормы на 175 процантаў, значных поспехаў дасягнуў і Владзімір Сяргеенка.

Больш увагі індывідуальным гародам

Тысячы рабочых і служачых вызваленых раёнаў Магілеўшчыны, Гомельшчыны і Палесся, атрымаўшы ў асабістае карыстанне ўчасткі зямлі, прыступілі да апрацоўкі сваіх гародаў. Разгарнуліся работы на падсобных гаспадарках прадпрыемстваў.

Індывідуальныя і калектыўныя гароды рабочых і служачых у гады вайны сталі сур'ёзнай крыніцай атрымання дадатковых харчовых рэсурсаў.

Соўнарком Саюза ССР і ЦК ВКП(б) у пастанове аб развіцці падсобных гаспадарак, індывідуальнага і калектыўнага гародніцтва звяртаюць асаблівую ўвагу гаспадарчых, партыйных і совецкіх кіраўнікоў на правядзенне гэтага мерапрыемства ў вызваленых ад нямецкай акупацыі раёнах.

Многія кіраўнікі прамысловых прадпрыемстваў, совецкіх і партыйных арганізацый своечасова атрымалі і размеркавалі зямельныя ўчасткі, запасліся насеннем, цягавай сілай і ў сучасны момант праводзяць сяўбу.

У Магілеўскай вобласці пад калектыўныя і індывідуальныя гароды рабочых і служачых адведзена 4.780 гектараў зямлі. Індывідуальнымі гародамі забяспечаны звыш 2.500 сем'яў.

Усе прадпрыемствы ў вызваленых раёнах вобласці маюць участкі зямлі для арганізацыі падсобных гаспадарак. Праз спажывецкую кааперацыю арганізацыі і сем'і забяспечваюцца насеннем.

У Клімавіцкім раёне арганізавана 21 падсобная гаспадарка з 405 гектарамі зямлі. 350 сем'яў рабочых і служачых апрацоўваюць індывідуальныя гароды.

Да 5.000 рабочых, служачых, сем'і чырвонаармейцаў і інвалідаў Айчыннай вайны атрымалі індывідуальныя гароды ў горадзе Гомелі.

Большасць прадпрыемстваў забяспечылі сябе, а таксама рабочых і служачых, маючых гароды, сельскагаспадарчым інвентаром, часткова вырабіўшы яго ў сваіх асабістых майстэрнях.

Частка інвентара атрымана з Яраслаўскай вобласці і Удмурцкай АССР, якія шэфствуюць над БССР.

Толькі па Гомельскаму раёну закладзена звыш 200 парніковых рам з рассадай капусты і памідораў. Вырашчваецца рассада на заводах, дзе дырэктарамі тав. Калешка, Андрэенка і іншыя. На заводзе, дзе дырэктарам тав. Андрэенка, поўнасцю апрацавана зямля на падсобнай гаспадарцы і індывідуальных гародах. 3/4 плошчы ўжо засеяна пшаніцай, аўсом, бульбай і іншымі сельскагаспадарчымі культурамі. Вядзецца падрыхтоўка да пасадкі рассады капусты, бручвы і памідораў. Вялікая дапамога аказваецца рабочым і служачым у апрацоўцы іх індывідуальных гародаў.

Але не ўсюды яшчэ разгорнуты палявыя работы. На радзе прадпрыемстваў яны зацягнуліся. Завод, дзе дырэктарам тав. Шытман, да апошніх дзён нават не меў участка зямлі для падсобнай гаспадаркі. Рабочыя і служачыя завода былі прадастаўлены самі сабе. Дзе хто змог «захапіць» участак зямлі, там і разводзіў свой гарод. Атрымалася гэта ў выніку бяздзейнасці і самасупакоенасці дырэктара завода, які лічыў, што ўсё зробіцца і прыдзе само сабой.

Нездавальняюча арганізавана работа на прадпрыемстве, дзе дырэктарам тав. Серыкаў. Маруднасць, якая праяўляецца тут, можа прывесці да зрыву сяўбы рада сельскагаспадарчых культур. Увага гаспадарчых кіраўнікоў, партыйных і профсаюзных арганізацый фабрык і заводаў павінна быць сканцэнтравана на хутчэйшым завяршэнні вясенніх палявых работ і на дапамозе індывідуальным гароднікам.

Трэба звярнуць асаблівую ўвагу на павышэнне ўраджайнасці на гародах. Неабходна арганізаваць дапамогу гароднікам шляхам агратэхнічных кансультацый, парад аграномаў, правядзення аграномічных гутарак на прадпрыемствах.

Працоўныя Совецкай Беларусі павінны зрабіць усё для таго, каб у 1944 годзе пасеяць і сабраць з індывідуальных гародаў і палей падсобных гаспадарак багаты, ваенны ўраджай.

А. КНЯЗЕЎ.

Падлеткі перавыконваюць нормы

ЦЕРАХОЎКА. **(Наш кар.).** Грышу Стасеву толькі 16 год, але працуе ён як дарослы. Ён заваяваў славу лепшага аратага. Сваю выпрацоўку Стасеў давёў да 200 процантаў. Ён спаборнічае з сваім аднагодкам баранавальшчыкам Андрэем Ларчыкавым.

Так старанна працуюць усе падлеткі калгаса «Чырвоная Ніва». Аратыя Міша Лізуноў, Ваня Бондараў, Міша Кароткі штодзённа даюць па паўтары нормы. На 150—160 процантаў выконваюць дзённыя заданні маладыя баранавальшчыкі Ваня Каперцехаў, Ваня Кантурэўскі і іншыя.

— Будзем працаваць, як нашы бацькі і старэйшыя браты змагаюцца на фронце супроць нямецка-фашысцкіх акупантаў,— заяўляюць падлеткі.

МУЖНАСЦЬ

Трое сутак не выходзіў з-пад бамбёжкі паравоз машыніста Паўла Пятрова. Завыванне пікіруючых самалётаў, аглушальныя выбухі бомб і трасканне кулямётнага абстрэлу змяняліся хвілінамі напружанай цішыні. У гэтыя хвіліны здавалася — яшчэ адзін налёт, і нервы не вытрымаюць. Налёт паўтараўся і нервы вытрымлівалі. Усе асталіся на сваіх пастах, усе ўпэўнена працягвалі работу.

Наступілі чацвертыя суткі. У гэтыя суткі брыгада вытрымала такое выпрабаванне, якое могуць вытрымаць толькі людзі, якімі валодае глыбокі патрыятызм, людзі высокай воінскай дысцыпліны.

Брыгада вяла выключна важны поезд. У небе з'явіліся нямецкія «пікіроўшчыкі». Яны пачалі бамбіць састаў. Але дарэмна! Умела манеўрыруючы, Пятроў выводзіў састаў ад прамога падзення бомб. Тады фашысцкія лётчыкі рашылі вывесці са строю паравоз і брыгаду. За два перагоны да аноўнай станцыі па паравоз накінуліся тры варожыя самалёты і сталі паліваць яго кулямётным агнём. Пятроў, каб не забіла яго праз вакно контрбудкі прысеў на кортачкі і ў такім нязручным становішчы прыцягваў рэгуляваць рычагамі. Памочнік машыніста Казлоўскі пад градам куль сачыў за саставам. Раптам ён крыкнуў:

— Тэндэр прабілі...!

Пятроў выглянуў у вакно. Знізу тэндэра плёскалі струмені вады. Было ясна, што пройдзе крыху часу і вада выцячэ. Тады прыйдзецца гасіць паравоз. Машыніст даў экстранае тармажэнне. Лётчыкі не чакалі раптоўнай, амаль імгненнай астаноўкі поезда. Бомбы і на гэты раз не папалі ў цэль. Пятроў выскачыў з контрбудкі з бярозавымі пробкамі ў руках і пачаў забіваць прабоіны ў тэндэры.

Хутка над галавой зноў пачулася завыванне пікіруючага самалёта. Машыніст упаў на зямлю. Зусім радам, узняўшы пыл, у зямлю ўпілася чарга куль. Калі самалёт рабіў новы заход, машыніст працягваў работу. Прабоін было так многа, што не хапіла пробак. Пятроў аклікнуў памочніка:

— Давай яшчэ пробак!

Замест памочніка пробкі вынесла кандуктар Магіна. «Памочнік забіты»,—сказала яна. Тут-жа па нагах яе паласнула кулямётная чарга. Магіна ўпала, абліваючыся крывёю.

Заладзіўшы прабоіны, машыніст улез на паравоз. Тут ён адчуў, што левая рука яго не дзейнічае. Пятроў машынальна паглядзеў на плячо: праз парваную кулямі вопратку цякла кроў. Качагар, аглушаны ўдарам куска жалеза, адарванага кулямі, падняў галаву. Перасохшымі губамі ён прашаптаў: «вада?..». Пятроў здзіўлена паглядзеў на яго. Качагар з цяжкасцю паўтарыў: «вады ў тэндэры хопіць?». Машыніст замест адказа кіўнуў галавой на інджэктар і крыкнуў:

— Качай!

Усё гэта адбылося ў лічаныя хвіліны. І поезд зноў то з бешанай хуткасцю, то змяншаючы ход імчаўся наперад. Яго вялі двое застаўшыхся ў жывых з усёй брыгады — машыніст Пятроў і качагар Грэбянюк. Абодвы параненыя, яны давялі састаў да станцыі прызначэння.

* * *

Мужнасць, свядомасць свайго абавязка, выключна высокая дысцыпліна рушаць брыгадай камсамольскага паравоза, што з калоны, дзе начальнікам тав. Касцюкоўскі. Кожная хвіліна работы камсамольцаў — гэта доблесць. На небрапіраваным паравозе яны больш месяца вадзілі бронепоезд на ўчастку, які прылягае да фронта. Дзесяць разоў вадзілі смельчакі бронепоезд на выкананне баявых заданняў. Іх ведае фронт, іх ведаюць рабочыя беларускай магістралі. Іх будзе ведаць уся рэспубліка. Гэта комуніст Баранаў, комсамольцы Булаўскі, Герасімаў, Нлужнікаў, Герман.

У ліку сапраўдных герояў працоўнага фронта, якія не шкадуюць жыцця для перамогі над фашызмам, многа слаўных беларускіх чыгуначнікаў.

Н. ЗЕЛКІН.

Адкрыта 1458 школ

Народны Камісар асветы БССР тав. Е. Уралава ў гутарцы з нашым карэспандэнтам паведаміла:

— Аднаўленне школ на вызваленай зямлі Беларусі пачалося адразу-ж пасля прыходу Чырвонай Арміі. Першыя школы адкрыліся ў Клімавіцкім і Мсціслаўскім раёнах. На сёнешні дзень у чатырох абласцях БССР адкрыта 1.458 школ, у іх навучаюцца 147.092 вучні. З ліку адкрытых школ 1.146—пачатковыя, 267—няпоўныя сярэднія і 45—сярэднія школы. У Магілёўскай вобласці адкрыта 525 школ, у Гомельскай—498, у Палескай—339 і Віцебскай—96.

Цікава прывесці і наступныя лічбы: у Магілёўскай вобласці ахоплены вучобай 52.153 вучні, у Гомельскай—52.410, у Палескай—34.398 і ў Віцебскай вобласці навучаецца 8.130 дзяцей.

У аднаўленні школ актыўны ўдзел прымалі настаўнікі. Настаўнікі арганізоўвалі навокал школ бацькоўскую грамадскасць. Праводзіліся суботнікі па аднаўленню школ. І калі трэба было, настаўнікі, бацькі, старэйшыя вучні сваімі сіламі адбудоўвалі школы.

Народны Камісарыят асветы БССР накіраваў 333 работнікаў асветы на месцы для працы ў органах народнай асветы і непасрэдна ў школах. Прыбылі для працы ў органах народнай асветы БССР нашы вядомыя настаўнікі-ордэнаносцы тт. Дарашэвіч, заслужаны настаўнік БССР, узнагароджаны ордэнам Леніна, працуе загадчыкам Рэчыцкага раённага аддзела народнай асветы, настаўніца Сапелкіна, узнагароджаная ордэнам Леніна—працуе інспектарам Наркамасветы, ордэнаносец Крупадзёраў—загадвае Касцюковіцкім раённым аддзелам народнай асветы, ордэнаносец Афанасенка —Свяцілавіцкім, настаўніца-ордэнаносец Леонава—працуе ў Магілёўскай вобласці.

У школы прыйшлі настаўнікі з партызанскіх атрадаў. Дзеці з вялікай павагай адносяцца да настаўнікаў-партызан.

Аднаўляецца сетка дзіцячых дамоў. Цяпер на вызваленай зямлі працуюць 33 дзіцячыя дамы, у якіх жывуць 3.010 дзяцей. А ўсяго ў гэтых дамах могуць быць размешчаны 4.800 дзяцей. Рыхтуецца адкрыццё яшчэ 9 дзіцячых дамоў, разлічаных на 1.300 дзяцей. Існуюць спецыяльныя дамы для дзяцей, бацькі якіх загінулі на франтах Айчыннай вайны. Дзеці гэтыя акружаны асаблівай увагай і клопатамі Радзімы.

Для падрыхтоўкі настаўніцкіх кадраў адкрыты пяць педвучылішч—у Мозыры, Гомелі, Рэчыцы, Клімавічах і Крычаве.

У Мозыры адкрыта першая на вызваленай зямлі вышэйшая навучальная ўстанова—настаўніцкі інстытут. Прыступілі да вучобы 181 чалавек, а ўсяго інстытут разлічаны на 240 студэнтаў. Мозырскі настаўніцкі інстытут укамплектоўваецца кваліфікаванымі педагагічнымі кадрамі. Беларускі Дзяржаўны Універсітэт дасць нам у гэтым годзе 25 педагогаў.

Хутка ў школах пачынаюцца іспыты. Узорнае правядзенне іх—галоўная задача нашых настаўнікаў і ўсёй совецкай грамадскасці. Трэба зрабіць усё, каб іспыты прайшлі на высокім узроўні і далі нашым вучням новыя веды, павысілі вопыт нашых педагогаў.

Што будуць рабіць дзеці летам? Мы распрацоўваем план летняй аздараўленчай кампаніі. Старэйшыя вучні будуць працаваць у калгасах, дапамагаць калгаснікам. Апрача таго, мы ствараем лагеры і дзеці змогуць у іх адпачыць, правесці вольны летні час карысна і цікава.

Клопаты аб інвалідах вайны і сем'ях франтавікоў

КЛІМАВІЧЫ, 16 мая. (БЕЛТА). Вялікія клопаты аб інвалідах вайны і сем'ях франтавікоў праяўляюць советы раёна. Толькі ў гэтым годзе 95 інвалідаў Айчыннай вайны накіраваны на работу. Многія з іх працуюць старшынямі калгасаў і сельсоветаў. 412 сем'яў, дамы якіх аказаліся разбуранымі нямецкімі захопнікамі, атрымалі дапамогу будматэрыяламі. Для рамонта і будаўніцтва новых дамоў ім адпушчана некалькі тысяч кубаметраў лесу.

СВЯЦІЛАВІЧЫ, 16 мая. (БЕЛТА). Наўсядзённую дапамогу сем'ям франтавікоў аказваюць органы дзяржзабеспячэння. За чатыры месяцы гэтага года 112 сем'ям адрамантаваны і прадастаўлены новыя кватэры, некалькі сот сем'яў франтавікоў атрымалі вопратку і абутак. 270 членаў сем'яў ваеннаслужачых накіраваны на працу.

* * *

ЛЁЗНА. Сем'і франтавікоў вызваленых раёнаў Віцебскай вобласці атрымалі ад дзяржавы 1.296.000 рублёў грашовай дапамогі. Многім сем'ям абаронцаў радзімы аказана дапамога адзеннем і абуткам. Калгасным сем'ям франтавікоў перададзена больш 200 кароў.

Для сем'яў франтавікоў адрамантавана 886 кватэр.

Полацкія лесарубы

Плённа і самааддана працуюць работнікі Полацкага леспрамгаса ў вызваленых сельсоветах раёна. Нядаўна полацкія лесарубы атрымалі заданне нарыхтаваць 3.600 кубаметраў будаўнічага лесаматэрыялу для новых будоўляў. Кіраўніцтва гэтай справай узяў на сябе кваліфікаваны майстар тав. Журылаў. Замест чатырох кубаметраў тав. Журылаў у дзень нарыхтоўвае па 18 і больш.

Прыклад яго падхапілі і другія работнікі леспрамгаса.

Помста

І

Вёска ўжо даўно знікла ўдалі, а яны ўсё ўсё ідуць цэлы дзень ідуць і ідуць... Куды? Васілёк не ведаў, маці толькі зрэдку кідала яму тры словы і зноў маўчала.

Густая ліпкая гразь цягнулася за нагамі, дождж не спыняўся. Пажоўклы сланечнік бездапаможна апусціў доўгае, якое шамацела, шамацела...

— Мама!

— А што, сынок?

— Страшна табе было?

— Вельмі страшна,—сядаючы на камень, нарэшце, пачала Марыя Філімонаўна.

— Прывёў да нас іх староста зусім нечакана. Хтосьці аклікнуў: «А здаўлі?».—І зноў, як быццам воран на мяса, накінуўся на твайго бацьку. Не даў і слова сказаць, звязалі рукі вяроўкай, якую даў староста, і пацягнулі...

Я схапіла афіцэра за полы шынелі... Чыясьці цяжкая рука апусцілася мне на галаву... І паляцела я ў бяздонне. У вачах памянела і я звалілася на зямлю. Прыйшла ў прытомнасць тады, калі Акуліна абмыла халоднай вадой. У гэты час і ты прыйшоў.

— О, калі-б я быў тады дома. Хлапчук нічога больш не сказаў, задумаўся.

Ішлі зноў. Дождж не спыняўся. Ці перастане сёння?—падумала Марыя. А потым далонню выцерла твар. Вакол сыра, як быццам у старым склепе, хлюпала вада пад босымі нагамі. Ботаў не было, немцы ўсё забралі, а дом спалілі.

Васілёк больш нічога не пытаў у заплаканай маці. Што было раніцой, ён усё бачыў і запамятаў гэты страшэнны малюнак назаўсёды. Не выходзіць з памяці пакутны вобраз бацькі. Глядзіць Васілёк праз слёзы, стаіць бацька каля яблыні ўвесь у крыві, у сіняках. На грудзях дашчачка з надпісам: «партызан».

Білі, вельмі білі. Людзі глядзелі і маўчалі. Некаторыя ўкрадкам выціралі слёзы, хавалі слёзы. Вакол салдаты, халодныя, як лёд, чужыя, як смерць для чалавека. Яны сталі і па-звярынаму скалілі зубы...

А бацька не плакаў. Тады, калі афіцэр пачаў прывязваць вяроўку на шыю, ён не вытрымаў і сказаў. І гэтыя словы ніколі, ніхто не забудзе з людзей, у каго б'ецца ў грудзях благароднае сэрца. Не забудзе іх і Васілёк. Што-ж гаварыў ён тады? І хлапчук успомніў: «Слухайце, людзі. Я—партызан. Я змагаўся за вашае жыццё, якое ўкралі немцы, але яно хутка вернецца»... Афіцэр хацеў закрыць бацьку рот, біў яго па галаве, але ён гаварыў:

— Памятайце. Людзі нашай краіны хутка вернуць сваё жыццё. Я бачу: да нас ідзе Чырвоная Армія і яе вядзе Сталін.

Кастлявыя, сухія рукі зацягнулі пятлю... Людзі схілілі галовы...

За нагамі цягнулася чорная ліпкая гразь такая, як і жыццё. Свінцовыя хмары апускаліся ўсё ніжэй і ніжэй. Не спыняўся дождж. Пачаўся змрок: дзве фігуры зніклі ў шумных надняпроўскіх камышах. Гэта былі жонка і сын народнага мсціцеля Пятра Сцяпанавіча Шульгі.

ІІ.

Даўно ўжо ў вёсках не чутно, як было раней, песень, вясёлай гутаркі, смеху. Людзі ходзяць маўклівыя, схіліўшы галаву і гавораць адзін з другім толькі поглядамі. Нават дзеці і тыя сталі нейкімі сур'ёзнымі, пастарэлі. У кожную хату, быццам чума, прыйшло гора, у людзей адабрала шчасце, жыццё.

Сабяруцца пасля работы жанчыны ў якую-небудзь хату, паплачуць і зноў моўчкі разыйдуцца. А немцы гойсаюць па вёсцы, забіраюць усё пад мяцелку. Шукаюць партызан, але не знойсці ветра ў полі.

Сёння афіцэр Карл Мельке зноў сагнаў людзей на плошчу. Зноў абвяшчаў спаліць вёску так, як учора тую хату, калі яны не скажуць, хто ноччу забіў двух нямецкіх салдат. Людзі не ўзнімалі галоў, маўчалі. Так і дамоў разышліся моўчкі. А на яблыні вецер матляў калышучы труп партызана, бачна кроў на грудзях і плячах. Шэрыя вочы яшчэ з-за раз не перасталі мёртва глядзець удалечыню. далёка.

* * *

На двары не бачна ніводнай зоркі, здаецца, што яны кудысьці захаваліся ад людскога гора. Якіясьці людзі вынырнулі з цемры, прабеглі вуліцу і зноў схаваліся. Вось яны з'явіліся і падышлі да хаты, дзе жыў Карл Мельке з пятнаццаццю салдатамі і афіцэрамі. У вёсцы, як раха раскаціліся гукі выбуха. То ляцела сравнядзіваяя помста на галовы людаедаў. Потым усё сціхла.

У хаце, дзе адпачывалі бандыты, чарнела, як смала, кроў, звярыная кроў. А там, непадалёку ад школы, камандзір партызанскага атрада таварыш Якаў з двума партызанамі вязалі рукі старасту. Староста супраціўляўся, прасіў, але?.. Яго падвялі да яблыні, дзе вісеў партызан...

Чуць свет вёска зашавялілася. Людзі моўчкі распытвалі адзін аднаго аб начных падзеях. Каля яблыні ляжала купае цела старасты. У яго на грудзях вісела дашчачка з надпісам «За партызан».

Міх. ХРЫСЦІЧ.

Па Совецкаму Саюзу

Выданне першамайскага загада таварыша Сталіна на мовах народаў СССР

Туркмендзяржвыдавецтва выпусціла з друку масавым тыражом на туркменскай і рускай мовах асобнымі брашурамі першамайскі загад Вярхоўнага Галоўнакамандуючага Маршала Совецкага Саюза таварыша Сталіна.

Башкірскае дзяржаўнае выдавецтва таксама выпусціла масавым тыражом першамайскі загад Вярхоўнага Галоўнакамандуючага Маршала Совецкага Саюза таварыша Сталіна на башкірскай і татарскай мовах.

Новая перамога совецкіх энергетыкаў

Выдатнай вытворчай перамогай адказаў на першамайскі загад таварыша Сталіна калектыў Зуеўскай дзяржаўнай электрастанцыі. Зуграсаўцы датэрмінова пусцілі другую аднаўленую электратурбіну магутнасцю ў 50 тысяч кіловат.

Да вайны на зборку такой машыны затрачвалася не менш 22 дзён. Калектыў ордананоснай станцыі сабраў яе за 10 рабочых дзён.

Аднаўленне памяшкання Адміралтэйства

Памяшканне Адміралтэйства ў Ленінградзе—шэдаўр рускага зодчаства, адзін з лепшых помнікаў сусветнай архітэктуры.

Гістарычнае памяшканне пашкоджана артылерыйскімі абстрэламі і бамбёжкамі. Ленінградцы прымалі ўсе меры для захавання памяшкання яшчэ ў цяжкія дні блакады. Выкананы былі складаныя работы па кансервацыі каштоўнейшых знадворных барэльефаў Тэрэбенева.

Адразу-ж пасля вялікай перамогі пад Ленінградам пачаліся работы па аднаўленню Адміралтэйства. Да восені гэтага года намечана закончыць усе работы па аднаўленню гэтага прыгажэйшага будынка ў свеце.

На нафтапромысле (Баку).
НА ЗДЫМКУ: Маладая работніца, аператар паветрана-размеркавальнай будкі Керымава Анаханум Мірза Мамед.
Фото Г. Седых.

17 РОМНЕНСКІХ СКВАЖЫН ДАЮЦЬ НАФТУ

Пасля выгнання нямецкіх захопнікаў, ромненскія нафтавікі дружна ўзяліся за аднаўленне разбуранага гітлераўцамі промысла. Пачалі працаваць першыя 17 скважын, якія ўжо далі сотні тон нафты.

Вывучэнне літаратурнай спадчыны Янкі Купалы

Разгорнута праца па збору літаратурнай спадчыны вялікага народнага паэта Беларусі акадэміка Янкі Купалы. З архіваў дзяржаўнай бібліятэкі імені Леніна (гор. Масква) дабыты і перасняты каштоўныя матэрыялы, якія датычацца першага перыяда творчасці Купалы. Тут вершы. Некаторыя з іх дагэтуль не ўваходзілі ў кнігі Янкі Купалы, артыкулы паэта, сярод якіх: «З Фінляндыі» (1910 г.), «Негутнік».

Навуковы работнік Хлебцэвіч напісаў успаміны аб першых гадах прабывання Янкі Купалы ў Ленінградзе. Многа групавых і другіх фотаздымкаў, а таксама некалькі пісем і кніг з аўтографамі паэта перадалі: мастак К. Елісееў, перакладчык Е. Мазалькоў, жонка пісьменніка А. С. Новікава-Прыбоя і другія.

Акадэмік В. Пічэта перадаў цікавую запіску Купалы, атрыманую ім ад Купалы ў Беластоку ў час свайго даклада.

Жонка паэта В. Ф. Луцэвіч піша свае ўспаміны аб Я. Купале.

Прыклад асоавіяхімаўца тав. Падлесных

ЕЛЬСК. (Наш кар.). Тут створан рад пярвічных арганізацый Асоавіяхіма. Падрыхтавана многа размінёраў. Асабліва добра працуе інструктар па размініраванню тав. Падлесных. Пад яго кіраўніцтвам размініравана плошча ў 46 гектараў, агледжана і праверана 27.300 гектараў.

Размініраванне дало магчымасць поўнасцю выкарыстаць палі пад пасевы.

Аб прахладжальных напітках

Наступілі цёплыя дні. Даўно ўжо час падумаць аб вырабе і арганізацыі гандлю прахладжальнымі напіткамі. Але гэтым пытаннем усур'ёз ніхто не заняўся, пагледзячы на тое, што магчымасці ў нас ёсць вялікія.

Фабрыка, дзе дырэктарам тав. Гіншгорн, можа штодзённа выпускаць да 6 тысяч літраў напіткаў, а камбінат, дзе дырэктарам тав. Вінакураў, можа даваць да 500 літраў вітамінізіраванага напітку «С», які не толькі з'яўляецца смагаўталяючым, але і карысным для арганізма. Апрача таго, на гэтых прадпрыемствах можна вырабляць брагу і сіропы. А колькі можа даць вод прамысловая кааперацыя? Аднак над гэтым пытаннем зноў такі ніхто ўсур'ёз не падумаў.

28 красавіка гэтага года ў Наркамгандаль БССР была ўнесена прапанова арганізаваць у сталовых і праз гандлюючую сетку продаж вітамінізіраванага напітку «С» і вады з сіропам. Намеснік Наркома Гандлю тав. Ахрамчык учапіўся за гэтую прапанову, як гаворыцца, абодвума рукамі, ды так моцна, што... вады ў продажы няма і да гэтага часу.

Арганізацыя вырабу прахладжальных напіткаў і іх продажу—справа зусім не складаная, не патрабуючая вялікіх затрат. Патрэбна толькі жаданне і ініцыятыва.

Трэба спадзявацца, што работнікі Наркамхарчпрома і Наркамгандлю возьмуцца, нарэшце, за гэту справу і спажывец у самы бліжэйшы час атрымае ў дастатковай колькасці якасныя прахладжальныя напіткі.

А. СЯРГЕЕЎ.

Літаратура аб Гомелі

Гомельскае абласное архіўнае кіраўніцтва сабрала цікавую літаратуру аб Гомелі, якая выйшла з друку за годы совецкай улады. Гэтыя даведачныя кнігі даюць яркае ўражанне аб росце Гомеля, аб развіцці прамысловасці і культурных установ ў ім за годы сацыялістычнага будаўніцтва. Сярод сабранай літаратуры аб Гомелі ёсць кнігі, выданыя ў 1922 годзе—«Увесь Гомель», «Гомель і гарадскія пасёлкі Гомельшчыны»—выданне 1927 года, календары-даведнікі па Гомелю за 1924 і 1926. гг. і іншая літаратура.

Усе гэтыя даведачныя кнігі могуць быць карыснымі ў час працы па аднаўленню Гомеля, разбуранага нямецкімі акупантамі.

Кніжная паліца

За апошні час на рускай мове выйшаў рад кніг беларускіх пісьменнікаў і кніг, прысвечаных Беларусі. У выданні «Маладой гвардыі» выйшла вялікая кніга «В тылу врага». У ёй сабраны нарысы, дзённікі, запіскі ўдзельнікаў партызанскай барацьбы. Большая частка матэрыялаў прысвечана партызанам Беларусі.

Прадмову да гэтай кнігі напісаў тав. П. К. Панамарэнка. У кнізе 219 старонак.

У тым-жа выдавецтве на рускай мове выйшаў зборнік перакладзеных вершаў беларускіх паэтаў: «Белоруссь в огне», пад рэдакцыяй П. Глебкі. У кнізе 76 старонак.

Міжнародная інфармацыя

Баі ў Югаславіі

ЖЭНЕВА, 16 мая. (ТАСС). Па паведамленнях з Югаславіі, у Харваціі баі ідуць цяпер каля Прыбоя, на захад ад Біхача.

У Македоніі часці народна-вызваленчай арміі, пагледзячы на пераўзыходзячыя сілы праціўніка, прарвалі акружэнне, нанёсшы пры гэтым праціўніку вялікія страты.

У Славеніі югаслаўскія часці разгромілі вялікую варожую групіроўку колькасцю ў некалькі тысяч чалавек і занялі ўвесь раён паміж Жужэнберкам і Трэбне.

ІНТЭРВ'Ю МАРШАЛА ЦІТО

ЛОНДАН, 15 мая. (ТАСС). У гутарцы з ваенным карэспандэнтам агенцтва Рэйтэр, які наведаў днямі стаўку народна-вызваленчай Арміі Югаславіі, маршал Ціто выказаў свае меркаванні адносна аперацый у Югаславіі. На пытанне карэспандэнта ці не думае ён, што немцы падрыхтавалі план новага наступлення супроць народна-вызваленчай арміі, маршал Ціто адказаў, што ў сучасны момант тактыка немцаў заключаецца ў нанясенні ўдараў у розных месцах Югаславіі, прычым у некаторых з іх яны прасоўваюцца. Гэта тактыка немцаў накіравана да таго, каб прымусіць партызан хутчэй выдаткаваць свае боепрыпасы, а таксама раз'яднаць войскі народна-вызваленчай арміі, перашкодзіць ім сканцэнтравацца ў адным месцы ў момант, калі саюзнікі ўторгнуцца ў Еўропу.

Маршал Ціто заявіў, што народна-вызваленчая армія будзе змагацца і пасля вызвалення Югаславіі да поўнага і канчатковага разгрома Гітлера.

ВАЕННЫЯ ДЗЕЯННІ У ІТАЛІІ

ЛОНДАН, 16 мая. (ТАСС). Галоўны штаб войск саюзнікаў у Італіі паведамляе, што войскі саюзнікаў працягваюць з ранейшай сілай наступленне супроць паўднёвага сектара «лініі Густава». Прадмостнае ўмацаванне англійскай 8-й арміі на рацэ Рапідо ў даліне ракі Ліры пашырана і заняты новыя апорныя пункты. Адначасова на поўдзень французскія часці амерыканскай 5-й арміі прасунуліся ў гарах. На дарозе, якая ідзе з поўначы на поўдзень праз Аузонія, арганізаванае супраціўленне немцаў спынілася. Амерыканскія войскі занялі населены пункт Спін'е, які знаходзіцца на захад ад гэтай дарогі.

Караблі ваенна-марскога флота працягваюць падтрымліваць агнём артылерыі левы фланг амерыканскай 5-й арміі.

Міжземнаморская авіяцыя саюзнікаў зрабіла больш 1.800 самалёта-вылетаў.

ЛОНДАН, 15 мая. (ТАСС). Агенцтва Рэйтэр паведамляе, што першая лінія абарончай сістэмы немцаў раз'еднана. За прайшоўшыя 80 з лішнім гадзін з пачатку наступлення ў паўднёвай частцы «лініі Густава» прабіты вялікія брэшы, а ў сектары даліны ракі Ліры войскі 8-й арміі ажыццяўляюць цяпер прарывы паўночнай часткі гэтай лініі.

ДЗЕЯННІ АВІЯЦЫІ САЮЗНІКАЎ

ЛОНДАН, 16 мая. (ТАСС). Як афіцыйна паведамляецца, 15 мая цяжкія амерыканскія бамбардыроўшчыкі зрабілі налёт на варожыя ваенныя аб'екты ў Бельгіі і Францыі.

У ноч на 16 мая бамбардыроўшчыкі «Маскіта» падвергli бамбардыроўцы Людвігсхафен (Паўночна-Заходняя Германія) і аэрадромы ва Францыі. У выніку распаўсюджыўшыхся ў раёне бамбардыроўкі пажараў, адбыўся вялікі выбух. У час налёта было скінута многа фугасных бомб вагою ў 1.800 кілограмаў кожная.

ПАСПЕШНЫЯ УЦЁКІ НЯМЕЦКІХ «КАЛАНІЗАТАРАЎ»

ЖЭНЕВА, 16 мая. (ТАСС). Нямецка-фашысцкая газета «Кельнішэ цайтунг» змясціла артыкул, які апісвае ўцёкі немцаў «каланізатараў», нахлынуўшых у совецкія раёны ў час акупацыі. Зараз гэтыя «каланізатары», якіх, па словах газеты, толькі ў чорнаморскіх раёнах налічвалася каля 140 тысяч чалавек, не солана хлябаўшы вяртаюцца ў Германію. На працягу апошніх месяцаў па прасёлачных дарогах цягнецца паток гэтых марадзёраў, якія накіраваліся на захад. Газета піша, што ў Германіі «каланізатарам», якія ўцяклі, прапанавана накіравацца да нямецкіх памешчыкаў і да кулакоў у якасці батракоў.

УЦЁКІ НАСЕЛЬНІЦТВА З ФІНЛЯНДЫІ

СТАКГОЛЬМ, 15 мая. (ТАСС). Шведская газета «Моргонтыднінген» паведамляе, што лік бежанцаў, якія прыбываюць у Швецыю з Фінляндыі, бесперапынна павялічваецца. Так, у горад Умео прыбыло 69 бежанцаў. Фінскія сяляне, якія ўцяклі, расказваюць, што яны пакінулі краіну таму, што ў іх вёсках расквартараваны немцы.

ЗАМЕЖНАЯ ХРОНІКА

У Нью-Ёрку адбыўся мітынг, удзельнікі якога паслалі прывітальнае пісьмо насельніцтву вызваленага Чырвонай Арміяй Севастопаля. На мітынгу прысутнічала 10 тысяч чалавек.

* * *

У адным з буйнейшых тэатраў Лондана адбыўся шматлюдны мітынг пратэста супроць расавых ганенняў у падначаленай польскаму эміграцкаму ўраду арміі.

* * *

Днямі ў адной з цэркваў Амстэрдама была адслужана ўрачыстая меса па галандскаму патрыёту Верлеуму, якога немцы пакаралі смерцю. Верлеум знішчыў рад віднейшых гітлераўскіх дзеячоў Галандыі.

РЭДАКЦЫЙНАЯ КАЛЕГІЯ.

АТ00140. АДРАС РЭДАКЦЫІ: гор. Гомель, вул. Вароўская, 10.